

NOVA GLASILO
FILATELISTIČNE
ZVEZE SLOVENIJE

FILATELIJA

LJUBLJANA · LETO V

SEPTEMBER
1953

Št. 9 ^{30.—}
DIN

NOVA FILATELIJA

Glasilo Filatelistične zveze Slovenije, Ljubljana
Official Organ of the Slovenian Philatelic Union, Ljubljana

Izhaja mesečno — *Published monthly*

Urejuje redakcijski odbor — *Editorial Committee:*
inž. Dušan Gruden, dr. Anton Lavrič, inž. Ciril Pirc

Odgovorni urednik — *Managing Editor:* Lojze Černota

Vse dopise, ki so namenjeni uredništvu, pošiljajte na naslov:
Letters to the Editor to be addressed to:

NOVA FILATELIJA
uredništvo
LJUBLJANA
poštni predal 281

Tekoči račun pri podružnici Narodne banke, Ljubljana:

NOVA FILATELIJA
glasilo Filatelistične zveze Slovenije
LJUBLJANA
št. 604-T-145

Cena posamezne številke 30 din
Naročnina za tuzemstvo za pol leta 180 din, za vse leto 360 din
Subscription abroad yearly 420 din

Klišeji tiskarne »Ljudske pravice« v Ljubljani

Rokopisov in nenaročenih fotografij ne vračamo

Redakcijo zaključimo vsakega 25. v mesecu

Oglase in nujne objave sprejemamo do vsakega 1. v mesecu

Tiska Celjska tiskarna v Celju

Cene za oglas — *Advert. prices*

1/1 stran - page	5000 din	1/2 stran - page	700 din
1/2 „ „	2500 din	1/16 „ „	350 din
1/4 „ „	1500 din	Mali oglasi: vrstica	50 din

(1 USA dol. = 300 din)

V S E B I N A

Stane Meršol: Jugoslovanski motivi na znamkah tujih držav — Srečko Logar, Idrija: Dvestoletnica matematika Jurija Vege — Inž. Ciril Pirc: Kromofilatelija — Branko Jerković: Zanimiva zbirka ali zbirka za vsakogar — Filatelija pri nas: Naše nove znamke — Nove znamke VUJNA-SJT — Naši posebni žigi — Žigi VUJNA-SJT — Ovitki prvega dne — Naše celine — Cene naših znamk — Pomenki — Filatelija v svetu: Nove znamke — Kaj bo novega — Aukcije — Zanimivosti — Falzifikati — Razstave — Strokovni tisk — Novosti knjižnice FZS — Uradne objave FZS — Iz uradnih listov — Razvedrilo — Oglasi

C O N T E N S

Stane Meršol: Yugoslav Motives in Stamps of other Countries — Srečko Logar, Idrija: The twohundredth Anniversary of the Mathematician George Vega — Ing. Ciril Pirc: Chromo-philately — Branko Jerković: An attractive Collection or a Collection for Everybody — Philately with us: Our new Issues — New Issues VUJNA-FTT — Our Special Post-Marks — Post-Marks VUJNA-FTT — First Day Covers — Our Entireties — Price Quotations of Our Stamps — Small Talks — Philately in the World: New Issues — What is the News — Auctions — Matters of Interest — Forgeries — Exhibitions — Philatelic Literature — Novelties of FZS-library — Official Announcements of FZS — From Official Gazettes — Pastime Advertisements

NOVA FILATELIJA

GLASILO FILATELISTIČNE ZVEZE SLOVENIJE
ORGANE MENSUEL DE LA FÉDÉRATION PHILATÉLIQUE DE SLOVÉNIE

LETNIK V.

SEPTEMBER 1953

ŠTEV. 9

Stane Meršol

JUGOSLOVANSKI MOTIVI NA ZNAMKAH TUJIH DRŽAV

Niso redke znamke, ki imajo sliko ali motiv kake druge države ali naroda, bodisi že, da je to znak prijateljstva in simpatij, bodisi znak šovinizma in nasilja. Ker v zbirko vsake države spadajo pravzaprav — kot dodatek — tudi te vrste znamk, ne bo odveč, če na kratko pogledamo, kaj bi spadalo k zbirki naše države.

Imamo obe vrsti znamk, omenjenih takoj v začetku, prijateljske in sovražne. Prva, ki si je drznila poseči na naše ozemlje z izdajo serije znamk s slikami naših krajev, je bila naša soseda Bolgarija, ki je leta 1917, v času zasedbe nekaterih delov takratne Srbije, v zavezništvu z nemškimi in avstroogrskimi četami, dala v promet serijo devetih znamk s slikami Velesa, Ohrida, Niša, Demir Kapije in Djevdjelije (Zumstein 109—116 in 120). Sama na sebi serija ni nič posebnega, ne po izdelavi, ne po vrednosti; spada v »klasične« šovinistične znamke.

Skoraj istočasno, še pred koncem prve svetovne vojne, so naročili v Nemčiji še drugo serijo podobnih znamk, ki naj bi proslavile »osvoboditev« Makedonije. To pot so upodobili poleg slike carja Ferdinanda, znanega po svojem izrazito nemškem prepričanju, še sliko Šar planine, Skopja in Ohrida, ena znamka ima

pa kar cel zemljevid »osvobojenega« ozemlja, pokritega s carjevo glavo v medaljonu.

Zaradi poloma, ki so ga doživljale centralne sile, te znamke niti niso utegnile iziti pravočasno. Šele leta 1921 so jih na tihem dali v promet, a so na odločen protest jugoslovanske vlade že po nekaj dnevih, kolikor so krožile v notranjem prometu, to zmagoslavno serijo vzeli iz poštnega prometa in jo prodali trgovcem in špekulantom (148—152).

Med obema svetovnima vojnama so se Bolgari nekoliko poboljšali in celo izdali serijo nam prijateljsko naklonjenih znamk. Leta 1934 namreč, ko je takratni kralj Aleksander obiskal svojega kolego Borisa v Evkinogradu, je bolgarska poštna uprava izkoristila ta dogodek in izdala v spomin nanj malo prej izdano serijo spominskih znamk za odkritje vojaškega spomenika na prelazu Šipka v spremenjenih barvah in z nekoliko spremenjenim zobčanjem. Tudi ta serija po izdelavi ni nič posebnega, izdelana je v knjigotisku na kredastem papirju, motivi sami pa so tudi povprečni.

Leto pozneje je bil v Sofiji balkanski nogometni turnir, ki so ga proslavili s serijo znamk. V tej seriji sta dve, ki imata nekaj našega: znamka za 4 leve ima stilizirano

našo zastavo, za 7 levov pa obrise Balkanskega polotoka z Jugoslavijo, kateri so to pot prisodili vso Makedonijo brez kakih popravil ali reparacijskih zahtev (273 in 274).

No, prijateljstvo teh naših sosedov je kaj nestalno. Že nekaj let pozneje so se zopet zvezali z istim sovražnikom — Nemcem — in zopet »osvobodili« Makedonijo. Da je to našlo odmev tudi v filateliji, je kaj jasno. To pot so izdali serijo znamk skupno za našo in grško Makedonijo, ki je tedaj postala ena — bolgarska. Vsaj po izdelavi je ta serija malo lepša, tudi motivi so nekoliko bolj posrečeno izbrani, čeprav ne umetniški: Makedonka v narodni noši, slika Ohrida, Taosa in Poganovskega samostana in pa zemljevid zaseđenega ozemlja z neizbežno carjevo sliko (410—414).

Po drugi svetovni vojni pa smo zopet postali prijatelji, vsaj za nekaj časa. To dokazuje znamka v spomin na balkanske igre 1946, ko je izšla posebna znamka z grbi vseh balkanskih držav, ki so se teh iger udeležile. In našemu grbu so dali častno mesto: desno od prireditelja, v prvi vrsti (542).

Tako vidimo, da se na bolgarsko prijateljstvo ne moremo zanašati. Danes tako, jutri tako, kakor pač zapuha veter.

Bolj dosledna je Grčija, vsaj v filateliji. Nič nam sovražnega ni izšlo pri naših južnih sosedih, pač pa tri znamke z našim takratnim grbom. So to znamke za balkanski sporazum iz let 1938 in 1940, kot so jih izdale vse države podpisnice sporazuma. Na vseh so upodobljeni grbi držav-članic (Jugoslavija, Romunija, Grčija in Turčija) in tudi osnutek je pri vseh štirih državah skoraj isti, prav tako barve in pa sama izdelava (Zumstein 465 in 486—487).

Turčija nam je prijateljska ves čas. Leta 1931 je izdala serijo znamk ob priliki balkanske konference v Carigradu; na seriji so obrisi balkanskega polotoka, na katerem se

more razločiti južni del naše države. Lepa serija (826—834), vredna mesta v našem albumu. Dalje sta izšli, kakor v ostalih državah za balkanski sporazum, dve seriji, omenjeni že pri Grčiji (901—902 in 965—966).

Romunija je leta 1936 izdala dve znamki za 16. obletnico podpisa sporazuma z Jugoslavijo in Češko-slovaško, ki so ga veliki narodi oziroma njihovi politiki v začetku imenovali »Malo antanto« po »Veliki antanti« iz prve svetovne vojne. Kljub temu pa je to ime ostalo in ne več v posmeh, ampak v svarilo iredentistom. Za ta namen so porabili dve frankovni znamki s sliko Karla II. in jih pretiskali s CEHO-SLOVACIA YUGOSLAVIA 1920—1936 (640—641).

Leto pozneje so vse tri podpisnice izdale posebno serijo znamk za »Malo antanto« s simboličnimi tremi povezanimi krogi in slikami narodnih svetinj. Romuni so izbrali kraljevsko grobnico Curtea de Arges. Serija obsega dve čedni znamki (657—658).

Tudi za balkansko antanto so Romuni izdali dve seriji znamk, leta 1938 in 1940. Obe sta podobni znamkam, izdanim za to priliko v ostalih državah podpisnicah (668—669 in 728—729).

Češkoslovaška nam je bila tudi vedno prijazna, saj z njimi nikdar nismo imeli sporov, dokler niso posegli med nas tuji elementi, ki so nam jih odtujili.

Leta 1934 so Čehi praznovali dvajsetletnico obstoja svoje narodne legije, ki se je borila proti nemško-avstrijskim trupam na raznih bojiščih. V seriji, ki obsega štiri znamke, vidimo na najvišji vrednosti, 3 kč, tri legionarje, napis pa pove, da so to legionarji za češko svobodo, ki so se združili iz raznih držav, iz Francije, Rusije in Srbije, v boj proti skupnemu sovražniku (279).

Kakor oba zaveznika, Jugoslavija in Romunija, je tudi ČSR izdala leta 1937 dve zelo lepi znamki za Malo

antanto, ki sodita med popolne znamke v vsakem pogledu, zlasti pa v skrbnem tisku. Obe nosita sliko Hradčan (320—321).

Od nam naklonjenih znamk moramo omeniti samo še eno, in sicer znamko za 5 centov, ki so jo izdale leta 1944 Združene države Severne Amerike (Yvert štef. 471) v seriji znamk, ki nosijo zastave vseh tedanjih zaveznikov v skupni borbi proti nacifašistom. Jugoslovanska zastava je še predvojna, brez peterokrake zvezde, vendar to ne spremeni dejstva, da je tudi Jugoslavija doprinesla svoj del, in to dovršen, za skupno stvar, kar so nam zavezniki priznali tudi že s samo izdajo te znamke.

Kar sledi, pa moremo prištevati le še k nam sovražnim znamkam, oziroma, če že ne ravno sovražim, vsaj nenaklonjenim.

Avstrija je začela emisijsko politiko nenaklonjenosti leta 1920, za časa koroškega plebiscita. Izdala je dolgo serijo devetnajstih znamk z 200% pribitkom, ki je šel v propagandne namene, kar jasno dokazuje to, da so znamke veljale na vsem avstrijskem državnem področju, ne samo na ozemlju plebiscita, kakor naša izdaja (Zumstein 1—19). Za tridesetletnico tega žalostnega dogodka pa so izdali novo spominško serijo treh znamk (923/25), ki jo čitatelji že poznajo.

Tudi med obema plebiscitnima serijama je izdala avstrijska poštna uprava nekaj znamk, ki bi jih lahko šteli med »naše motive«. Slike koroških krajev na znamkah pač spadajo sem: stanovska hiša v Celovcu (398), Visoka Ostrovnica (471), Vrbsko jezero (479, 514 in 515, 572), Gospa Sveta (731 in 824), pa tudi znamke s slikami koroških narodnih noš iz let 1934 in 1948 (Zumstein 542, 543, 868, 870, 877 in 945). Naj poudarjajo, kolikor hočejo, da je to nemško kulturno ozemlje, ta prelepi košček zemlje ostane slovenski, kot je bil tisoč let in vsi njihovi napori

niso in ne bodo nikdar mogli izbri-
sati slovenskega imena.

Enako šovinistični so tudi njihovi severni bratci, ki pa so posegli na naše ozemlje le za časa, ko so imeli okupirano tudi Avstrijo, oziroma, ko so se oboji združili proti nam in vsemu poštenemu svetu. Iz te dobe datirajo znamke, ki jih je izdala Nemčija in nosijo naše motive:

Leta 1939, v seriji za znano nemško »Zimsko pomoč«, je med drugimi izšla znamka za 12 pf. s sliko celovške stanovske hiše, kot že prej v sami Avstriji, leta 1941, po zasedbi naših severnih krajev, pa so izdali spominško serijo znamk, s slikami naših krajev: Bleda, Maribora, Ptujia in Triglava, ki je splošno znana serija. Pri tej izdaji so se pa posebno osmešili z uporabo posebnega žiga, ki je trdil, da je »Velde ewig deutsch«, kar bi se po naše reklo »Bled večno nemški«. Ta nemški »večno« pa je trajal le štiri kratka in za okupatorja kaj nemirna in trda leta (744 in 813—816).

Fašistični zaveznik nacistov, Italija, pa je že pred drugo svetovno vojno izzival s svojimi izdajami znamk. Da ne omenjamo niti vseh kilometrskih serij, ki so jih izdali v zasedenih ozemljih in ki ne spadajo ravno v našo skupino, kar bi postalo predolgo in tudi izven samega naslova: naj ponovno poudarim, da tu obravnavamo samo izdaje državnih poštних uprav, ne okupacijskih oblasti. V to svrhu spada dolga serija za desetletnico zasedbe Reke, s slikami reških motivov ali izmišljenih njenih »osvoboditeljev« (463—478). Več kot s to serijo fašisti na znamkah niso izzivali, pač pa so izdajali večkrat dolge serije neslužbenih propagandnih nalepnic s slikami naših »neosvobojenih« krajev, predvsem »Dalmatia imredenta«. Niso pa prav nič bolji njihovi nasledniki, ki sicer uradno niso fašisti (to so bili v preteklosti, ime se pač lahko hitro spremeni). Trst na vsak način hočejo zase in ob vsaki pri-

liki izdajajo tudi znamke, ki naj svetu pokažejo »italijanstvo« tega nesrečnega mesta. Tako je izšla posebna znamka za volitve v Trstu l. 1949 s sliko bazilike sv. Justa, leta 1952 pa posebna znamka za tržaški velesejem z istim motivom in veliko italijansko trobojnico, proti vsem določbam mirovne pogodbe. V seriji »Italija na delu« pa je izšla znamka s sliko ličkarjev koruze v Julijski krajini.

Tudi nebogljena republika San Marino si je dovolila poseči na naše ozemlje, vendar le z znamkami. Leta 1923 je nekaj Italijanov z otoka Raba shranilo v tej republiki svojo zastavo in vlada je za to priložnost izdala posebno znamko za 50 cent., ki nosi sliko Raba in Monte Titano. Leta 1942, ko so fašisti zasedli otok Rab in iz njega napravili mučilnico slovenskega in hrvaškega naroda, je pa sanmarinska vlada izdala kar celo serijo znamk, ki naj bi ovekovečile ta dogodek in vrnitev zastave otočanom. Na znamkah se sicer ne vidi, ali je bila še ista zastava, glavno pa je pri tej izdaji bila propaganda in napolni-

tev, blagajne (88, 256—270, 271 in 272).

Zaveznik v orožju in borbi proti svobodoljubnim narodom, je bila nacifašistom tudi Madžarska, ki se je tudi polakomnila našega ozemlja in ga leta 1941 s tujo pomočjo deloma zasedla in krvavo vladala do osvoboditve. Žalosten spomin na to dobo strahovlade, pomorov in preganjanja našega naroda sta dve znamki iz frankovne serije, ki je bila tedaj na ogrskem ozemlju v prometu, s pretiskom DEL VISSZATER, kar bi po naše pomenilo »Jug se je vrnil«, ali bolj razumljivo, »zasedli smo južne dežele«.

In s tem bi bil pregled zaključen. Vsekakor je zanimivo priključiti zbirki jugoslovanskih znamk tudi omenjene serije, zlasti še, ker nobena od njih ni draga, niti redka, pokaže pa nam jasno, kako radi so tujci segali po našem, čeprav mi ne po njihovem. Naj nas ravno te znamke ponovno spomnijo, da »tujega nočemo, svojega ne damo!«

Srečko Logar, Idrija

DVESTOLETNICA MATEMATIKA JURIIJA VEGE

Dne 24. marca 1954 bo 200-letnica rojstva našega svetovno znanega matematika Jurija VEGA. Rojen je bil v mali vasi Zagorici, pri Moravčah. Močno nadarjenega dečka so poslali v ljubljanske šole, kjer se je začela trnjeva pot učenja. Z odličnim uspehom je dovršil licej in je bil sprejet v državno službo kot navigacijski strokovnjak v tedanji Notranji Avstriji, ki je obsegala tudi Kranjsko. Ves nadaljnji študij matematike je opravil kot samouk. Kmalu se je proslavil kot strokovnjak na bojišču. S pravilnim postavljanjem topov in namerjanjem topovskih cevi je mnogim avstrij-

skim vojskovodjem omogočil zmage; seveda so sami poželi vso čast. Vega je bil v topništvu pravi predhodnik Napoleonov. Za usluge ga je avstrijski cesar leta 1800 povzdignil v dedni baronski stan. Mnogo večjo in nevenljivo slavo pa si je pridobil z znanstvenim matematičnim delom, predvsem s svojimi »logaritmovniki«, ki jih je vestno sestavljal celo v času vojn na bojnih poljanah. Vega ni izumitelj logaritmov, kakor to včasih napačno trde, ker so pojme o logaritmih ustvarjali matematiki že cela stoletja prej, vsekakor pa je Vega tisti znanstvenik, ki je največ pripomogel, da so se logaritmi uve-

Ljavili v matematični znanosti. Praktično je k temu pripomogel z raznimi izdajami tabel in z obrazložitvami, ki se odlikujejo po natančnosti. Razpisal je bil celo nagrado zlatnika za vsako napako. Zlatnika mu ni bilo treba izplačati, ker so morala preteči dolga desetletja, da so našli prve nebitvene napake.

Vegova smrt je še danes skrivnost: dne 17. septembra 1802 je nenadoma izginil in devet dni pozneje so našli njegovo truplo v Donavi pri Nussdorfu privezано s tanko vrstico k nekemu kolu. O umoru so nastale razne verzije, med katerimi se nam zdi najverjetnejša, da je postal žrtev zavistnežev na dvoru, ki sinu slovenske zemlje niso privoščili tolikšne časti in slave.

Prav bi bilo, da bi tudi naša voštna uprava proslavila obletnico z izdajo spominske znamke, katero bodo posebno tematski zbiralci vsega sveta z največjim veseljem uvrstili v zbirko slavnih mož. To je tolik bolj važno, ker bi se nam lahko zgodilo, da bi tako znamko izdali Nemci ali Avstrijci, ki so si prisvojili že več slovanskih slavnih mož. Umetnik, ki bo izdelal njegovo sliko, bo imel lahek posel. Obširno študijo o Vegi ja napisal prof. Lavo Črmelj v »Življenju in svetu« v posebni Vegovi številki leta 1933. Njegov kip, delo akad. kiparja Zajca, stoji v Moravčah; zelo lep kip, delo kiparja Martina Bizjaka, pa stoji nad vrati nekdanje realke v Idriji.

Branko Jerković

ZANIMIVA ZBIRKA — ALI ZBIRKA ZA VSAKOGAR

Prve čase filatelije je bilo lahko zbirati znamke z vsega sveta ali pa posamezne celine, ker znamk niso izdajali tako pogosto in s tako veliko nominalo. A tudi tedaj se je mogel le malokdo pohvaliti, da je zbral vse, kar je dotlej izšlo; vzrok ni bil toliko finančni, pač pa je primanjkovalo zvez, korespondence in je bilo število pravih filatelistov le omejeno.

A danes, ko raste znamke vseh dežel kakor gobe po poletnem dežju, ko je nominala velika, ko se pojavljajo razne spominske izdaje, bloki, pisma prvega dne, razne spremenjene barve, otroške, športne, zobčane, nezobčane in drugačne znamke, danes res ni mogoče, da bi se človek znašel v tem filatelističnem morju.

Svoje dni si tudi pri posameznih filatelistih lahko videl: ves svet ali vsaj popolno zbirko Evrope, Amerike, nordijskih držav, Balkana, kolonij in podobnega, danes pa je to težavnejše zaradi finančnih nemož-

nosti. Če bi filatelist-idealist hotel imeti vse, ne bi nikoli uspel, ker mu v tem primeru ne bi zadostovala niti »trinajsta plača«, niti »poseben filatelistični dodatek«.

Zato so pozneje prešli k zbiranju posameznih dežel ali nekaterih držav, k vojnim, športnim, letalskim in drugim znamkam; krog zbiranja se je bolj in bolj ožil in se naposled skrčil na tako imenovane tematske zbirke.

Konec koncev je težko reči, kaj naj filatelist zbira. To je stvar okusa posameznega zbiralca, ki pa je zvečine odvisen od svojih finančnih zmogljivosti.

Pozneje so prešli k specializaciji, na primer: Slovenija, stara Avstrija, Balkan, zbiranje predfilatelističnih pisem, bloki, priložnostne kuverte, karte »maksimum«, posebni žigi, kuverte prvega dne, letalska pošta, razne tematske zbirke in podobno.

Vsekakor široko delovno področje kakor tudi velike možnosti po last-

nem preudarku in presoji posameznega zbiralca!

Bodi kakor bodi, vsega ni mogoče zbirati, a prav tako ni mogoče vsega zavreči. Tudi se je težko omejevati samo na posamezne stvari, ker je pri filateliji sem pa tja marsikaj zanimivega. Od prilike do prilike prevladuje med filatelisti tudi tako imenovana »moda« in mahoma začno mnogi zbirati razne tematske zbirke: cvetje, šport, tehniko, znamke na znakmi, samo klasiko, UPU, živali in podobno.

Tako vsaj kakšen čas — potem pa spet začno zbirati druge »stvarce«, saj je v filateliji vedno kaj novega in ljudje se ne omejujejo radi, še manj pa se šablonizirajo.

Poglejmo v zbirke posameznih tovarišev pa bomo pri vsakem izmed njih našli kaj zanimivega v filatelističnem pogledu. Vsak ima, če že ne kaj kompletnega, nekaj, česar drugi nima, ali kar je filatelistično lepo in redko, pa tudi zelo mično.

V svojem filatelističnem delu in življenju sem pogostoma spreminjal svoje zbiranje. Česa vsega nisem zbiral: ves svet! Evropo! Balkan! Nato sem prešel na Jugoslavijo. Specializiral sem se na Slovenijo. Naravnost izgubil sem se v raznih izdajah, še zlasti pa v raznih papirjih, zobčanjih, barvah, pretiskih, trojnih tiskih, »abklačih«, v tirkizih, v gobastem papirju, v nezobčanih izdajah, v poizkusnih tiskih, makulaturi, ponaredkih in podobnem, naposled pa sem tu in tam videl razne »pikarje«, in razne »specialiste«, pa sem vse to opustil in prešel na drugo, novo področje zbiranja.

Tudi Bosno sem zbiral. Vse to je bilo lepo, dokler nisem nekoč videl neko zbirko Bosne, da navedem samo tiste jubilejne, pretiskane z Država SHS, Bosna in Hercegovina, in sicer s črnim pretiskom, nato dvojni natisk, trojni natisk, obrnjeni enkratni natisk, dvojni natisk, trojni natisk. Vse je bilo pretiskano: z napisom v cirilici, nato z latinico in

potem je bilo spet vse pretiskano z rdečimi črkami, skratka, da se ti zamegli v glavi.

Prešel sem na Srbijo, mislim, na klasiko. Katalogi omenjajo eno izmed »časopisnih«, o kateri da je do danes znanih komaj pet komadov, jaz sam pa sem jih videl pri posameznih filatelistih kakšnih desetero. Zanimivo je, da vsi trde, da so njihove »originalne«. Svoj čas sem sodil, da je pri Srbiji najmanj špekulacije in ker je malo izdaj, ne bi bilo slabo, če bi začel zbirati Srbijo. Vse to je bilo lepo, dokler nisem sprevidel, da so tudi tu razna zobčanja, razni papirji, razne izdaje itd. A naravnost osupnilo me je, ko sem zagledal posamezne znamke kralja Petra I. brez njegove podobe na znakmi, resnično, kakor da je tam ogledalo! O znamkah NDH sploh ne bom govoril. To je zgodba zase in česa vsega ti tu ni, da te kar smeh posili. Večkrat sem spričo tega, da zbiram samo določene dežele, menjal ali zametaval imenitne klasične komade iz svoje zbirke, zgolj zato, ker tiste dežele ali države nisem zbiral.

Naposled sem se »zdržnil« in »spregledal« s filatelističnimi očmi in sem začel zbirati tisto, kar me zanima, ne glede na razne »mode«.

Moje geslo pri zbiranju je: najprej znamke svoje države, nato pa vse tisto, kar je filatelistično zanimivo.

Zbiranje je resda različno — ne šablonsko in omejeno, in odpira široko delovno področje v vseh smereh. Nekaj podobnega, kakor je tovariš Pavle Anderlič opisal v svoji »Soli filatelije«.

Torej: zbirajmo svojo državo FLR. Jugoslavijo! Nato vse tisto, kar je z njo v zvezi: Istro, Slovensko Primorje. Nato: VUJNA, Slovenija, stara Jugoslavija (mislim na normalne znamke brez kakršnih posebnih specialitet). Nadalje: nekoliko predfilatelističnih pisem, nekoliko klasičnih znamk (ne glede na države) kakor: nekaj malega Avstrije, Nemčije, Ita-

lije, Srbije in podobno. Potem: moderne znamke naj bodo predstavljene z nekaterimi lepimi serijami. Nato najlepše znamke: cvetje in podobno. Nekoliko blokov, nekoliko kuvert prvega dne, nekoliko lepih letalskih pisem. Nato nekoliko kuvert z lepimi priložnostnimi žigi. Nekoliko lepih dopisnic — lepo frankiranih in lepo žigosanih. Nekoliko maksimum kart.

Potemtakem zbirajmo vse tisto, kar je filatelistično zanimivo in po čemer lahko filatelist ob svojem gradivu spoznava: razvoj pošte in filatelije, propad posameznih držav, pojave novih držav, razne osvajalne težnje, vse do raznih filatelističnih in političnih anomalij, kakor so na primer: vzhodnonemške znamke s podobo Kitajca in z napisom »Kitajskonomško prijateljstvo«, pa vse do Stalina na znamkah ČSR (za katere laik ne ve, ali so to znamke ZSSR ali res ČRS) in tako dalje.

Vse to skupaj je zanimiva zbirka, pa tudi celota, ki je svojevrstno mična za vsakogar, tako za zbiralca kakor tudi za tistega, ki takšno zbirko prvič vidi, pa brez posebnih finančnih izdatkov, ker vse takšno zbiranje ni togo, šablonsko in natančno po katalogu, marveč po raznolikosti in zanimivosti snovi.

Pripominjam: nikakor ne priporočam, da moraš ali da je treba tako zbirati; ne, navedel sem samo svoje stališče, kako mislim in kako nameravam zbirati. Vse to je stvar okusa posameznikovega, finančne zmogljivosti, zvez, možnosti nabav itd. zgolj zato, da bi povprečen zbiralec imel od vsega kaj zanimivega (saj marsikaj tega ni za zavržek), pa vendar, da to ne bo »strogo sistematično«, to je: togo, šablonsko, ka-

taloško, omejeno, marveč da bo zbiralec imel s takšno zbirko veselje, čeprav ni popolna (saj je stoodstotno ne more nikoli izpopolniti).

Povprečni zbiralec naj ima z njo veselje in naj še nadalje izpopolnjuje svoj »hobby«, se otrese dotedanje enostranosti in gleda vse bolj na široko, zlasti v naši poslednji filatelistični dobi, ko se tu in tam kažejo znamenja, da upada zbiranje v zvezi z raznimi franko-tipi in ker je poštnina plačana v gotovini, krije pa so tudi visoke nominale, mnogotere izdaje znamk, razne omejitve in še mnogo tega.

Sicer pa je vsakomur odprto široko področje, pa naj se sleherni odloči, kakor sam misli in želi in kakor mu zbiranje nudi veselje in zadoščenje. Ker konec koncev: specializacija kakor tudi znanstvena obdelava posameznih panog filatelističnega zbiranja je zadeva manjšega števila ljudi, za večino pa je: kulturno razvedrilo, veselje, strast, »hobby« v zvezi z raznimi estetskimi občutki za lepo, zanimivo in zgodovinsko.

Razen tega razvija prava filatelija tovarištvo pa tudi propagando za posamezno državo. Vsi vemo, da tale košček papirja, ki mu pravimo znamka, obide brez vsakršnih ovir, brez potnega lista, brez vizuma in deviz vso zemeljsko oblo in ta »neuradni diplomat« ve povedati dosti več, kakor more kdaj pa kdaj povedati cela popisana pola papirja.

Evo, s tem namenom sem tudi napisal pričujoči članek, ker želim, da se ne bi omejevali samo na eno ali dve državi, marveč da bi tudi skozi filatelijo gledali širše, saj nam bodo potem tudi razgledi širši, večji in lepši.

Inž. Ciril Pirč

KROMOFILATELIJA

Belgijska filatelistična revija »Basse Magazine« je ustvarila v svoji 87. številki pojem »kromofilatelija«. S tem hoče označiti izdaje motivnih

serij v večbarvnem tisku, kakor so n. pr. izdaje portugalskih kolonij z motivi ptic, rib, metuljev, cvetk, cvetice Belgijskega Konga in Ruanda

Urunde, švicarske Pro Juventute itd. Ugotavlja, da je bil v klasični dobi in tudi še kasneje logičen motiv le slika državnega poglavarja, državni grb ali pa preprosta številka, ki je označevala vrednost znamke. Nobe-nemu izmed odgovornih državnikov ne bi bilo prišlo na um zaupati re-prezentiranje svoje države cvetlici, ptici, ribi ali podobnemu, ki je žal pogostokrat bolj podobno reklamni za čokolado kakor pa znamki.

Kaže pa, da so se poklicani izda-jatelji znamk iz raznih vzrokov do-končno odločili za take vrste znamk in tako lahko pričakujemo še bogve kakšne motive.

Pisec članka podaja porogljivo ne-katere sugestije: razvoj pničesk, raz-voj kuhinjskih potrebščin skozi sto-letja, razvoj glasbil od Panove frule do danes, mučilne priprave srednje-ga veka, nanizane po stopnji kruto-sti itd.; v gospodarstvu: prednosti cocta-cocta, margarine, šivalnih stro-jev. Izdaje bi bile omogočene z zne-ski, ki bi jih dala zainteresirana

podjetja na razpolago. Za začetnike in mladince bi prihajale v poštev senje filmskih zvezdnikov in zvezd-nic in pa miška Micky.

Tudi »zaslužni filatelisti« bi si za primerno odškodnino in s predložit-vijo dobre fotografije omislili svojo sliko na znamkah visokih vrednot. Takale znamka z lastno sliko na »špioci« bi bila gotovo ponos njegove zbirke.

Saj ne bi bili taki »človeški« moti-tivi nič manj upravičeni, da pridejo na znamko, kakor kak »pyrameis octalanta« ali pa »heniochus acumi-natus« (metulj na Pro Juventute 1950 in risba na Moçambique, I esc.) — zaključuje člankar svoje razmišlja-nje.

Pa ostanimo resni, saj vsega tega ne bo. A če se bodo zivalim, pticam, metuljem in ribam pridružili še dru-gi filatelistični motivi enake vrste, bo treba po sodbi belgijskega pisca zamenjati izraz poučna ali konstruk-tivna (motivna) filatelija z novim iz-razom »kromofilatelija«.

F I L A T E L I J A P R I N A S

NAŠE NOVE ZNAMKE

100-letnica osvoboditve Istre in Slovenskega Primorja

Za veliki praznik je izdala poštna uprava spominsko znamko za 15 dinarjev. Izdelana je po osnutku grafika Janeza Trpina iz Ljubljane, tiskana pa je v offsetnem tisku v Zavodu za izdelavo novčanic v Beogradu. Barva: zelena.

Filatelistični podatki: dan izdaje 5. 9. 1953, tiskovna pola obsega 10×6 znamk. Velikost znamke 30×36,5 mm, slike same 26×32,5 mm; zobčanje grebenasto 12¹/₂; papir bel; lepilo brezbarvno.

Branko Radičević

Osnutek za spominsko znamko ob 100-letnici smrti srbskega pesnika Branka Radičevića je napravil akademski slikar doktor Pavle Gavrančić iz Zagreba. Napravil je povsem novo sliko, pri čemer so mu bile za osnovo vse tri doslej znane pesnikove podobe. Znamko bodo tiskali v globinskem tisku, vrezal pa jo bo akademski slikar in graver Božidar Kocmut, znan vsem obisko-

valem lanske ljubljanske razstave. — Nominala znamke bo 15 dinarjev; njena veli-kost bo prav takšna, kakor je bila upo-rabljena pri znamkah Njogoš, Trubar, Marulić in car Dušan. V prodajo bo prišla v začetku oktobra 1953.

Otroški teden

Verjetno bodo osnutki, katerih slike danes prinašamo, namenjeni za letošnjo serijo znamk ob priliki Otroškega tedna. Umetnik — grafik Janez Trpin iz Ljubljane nam je z njimi spet ustvaril niz prekrasnih znamk. — Opis navajamo pod vsako sliko.

oranžna/žgana sicna
(tekunica)

rdečerjava/oker
(ris)

karmin/olivnozeleno
(debelonogi oklepnik)

sivomodra/rjava
(gams)

temnorumena/črnorjava
(dvorogli pogrcbec)

svetlozelena/siena
(jelen)

indigo/morskozelena
(pelikan)

modrozeleno/lososovordeča
(človeška ribica)

olivnozeleno/črna
(orjaški krešič)

zelenomodra/olivnorjava
(ohridska postrv)

zelena/rjava
(brkati šer)

modra/rdeča
(jamski mrhar)

NOVE ZNAMKE VUJNA-STT

Esperantski kongres

Kakor smo že poročali v prejšnji številki, sta izšli za Koprsko ozemlje obe znamki, izdani za esperantski kongres v Zagrebu, z natiskom STT/VUJNA. Znamka za 15 din je temnozelenkaste barve, natisk pa je rdeč. Znamke za 300 din žal ne moremo popisati, ker je še nismo niti videli. Na poštno okence so dali baje le 10 kosov, od teh pa je bila ena pokvarjena. Od celotne naklade (baje 12.000) so prodali v Ameriko 8000 znamk, 2000 so jih pokupili tržaški trgovci, ostanek pa je bogve kje. Kljub slovesnim obljubam in zagotovitvam, da bomo prejeli vse znamke, ki izhajajo za STT-VUJNA, te znamke organizirani filatelisti ne bomo prejeli. — Prepričani smo, da je ne bo katalogiziral noben resen katalog.

*

Naklada znamk UNO je po navedbah Union Postale 6/53: 15 din 321.000; 30 din 301.000; 50 din 139.000; za frankiranje veljajo do 30. 6. 1954.

*

10-letnica osvoboditve Istre in Slovenskega Primorja. Za ozemlje koprskega področja je izšla znamka, izdana v ta namen v FLRJ, v modri barvi z natiskom STT/VUJNA.

NAŠI POSEBNI ŽIGI

- 126 (10) Zagreb, 25. VII. do 1. VIII. 1953
Esperantski kongres
Podatke, ki smo jih za ta žig navedli na strani 95 (pod zaporedno številko 125) dopolnjujemo s tem, da sta bila v uporabi strojni in ročni žig, oba v črni in zeleni barvi. Žal so bili vsi žigi, ki smo jih imeli na razpolago, zelo slabo odtisnjeni in jih zaradi tega ni bilo mogoče kliširati.

- 128 (12) Kostanjevica na Krki, 1. do 2. VIII. 1953
Proslava 700-letnice mesta
Barva črna, 36 mm, bj, ročni.
Odločba GDP šte. 8033 od 29. VII. 1953.

- 129 (13) Krušovo, 2. VIII. 1953

Ilinden 1903—1955

Okrugel žig; v sredini shema slike z znamke za 15 din spominjske serije, ki je izšla ob tej priliki; desno zgoraj datum 2/VIII; v krogu v cirilici besedilo: 1903 — ILINDEN — 1955 — Krušovo.

Barva sivkastočrna, 35 cm, cj, ročni.

- 130 (14) Lesce-Bled, 21. do 24. VIII. 1953
IV. svetovno prvenstvo modelov jadranih letal

Barva črna, stranica enakostraničnega trikotnika 37 mm, aj, ročni.

Odločba GDP št. 8601 od 8.VIII. 1953.

- 131 (15) Ljubljana, 29. VIII. do 6. IX. 1953
I. mednarodna radio razstava

Barva črna, dolžina 45 mm, širina 14,5 mm, cj, ročni.

Odločba GDP šte. 8774 od 18. VIII. 1953.

- 132 (16) Ig pri Ljubljani, 30. VIII. 1953
X. SNOUB ljubljanska, 1953 — Golo — 1953

Barva črna, premer kroga 26 mm, višina 32 mm, cj, ročni.

Odločba GDP šte. 8536 od 8. VIII. 1953.

- 133 (17) Okroglica-Nova Gorica, 6. IX. 1953
29. XI. 1943 — 6. IX. 1953 / Slov.
Primorje
Barva črna, premer 35 mm, bj, roč-
ni; v uporabi je bilo pet popolno-
ma enakih žigov.
Odločba GDP št. 9017 od 19. VIII.
1953.

- 134 (18) Ljubljana — prvi dan
Uresničila se je davna želja fila-
telistov, da bi pošte žigosale spom-
inske znamke od izidu s posebnim
prvodnevni žigom. Sedaj so tak-
šne žige dobile pošte Beograd, Za-
greb, Ljubljana in Koper. — Upo-
rabljali bodo žig takrat, kadar na
območju direkcije od izidu spomin-
skih znamk ne bo v rabi posebn-
nega žiga v isti namen. V Ljub-
ljani bo to verjetno od izidu znam-
ke za 100-letnico rojstva Radičev-
vića.

Barva črna, premer 29 mm, aj,
ročni.
Odločba GDP šte. 7273 od 21. VII.
1953.

- 135 (19) Beograd — prvi dan
136 (20) Zagreb — prvi dan
137 (21) Novi Sad, 26. 9. 1953
Stoletnica pošte v Novem Sadu.
138 (22) Kočevje, 3. do 4. X. 1953
Desetletnica kočevskega zbora po-
slancev.

ŽIGI VUJNA - ST

- 7 (1) Koper — Capodistria, prvi dan
Žig je po izdelavi in velikosti po-
polnoma enak žigu št. 134 za FLRJ
ter bo seveda služil v iste namene.

OVITKI PRVEGA DNE

Ilinden 1953

Razen »Jugofilatelije« je podružnica SFM
iz Prilepa založila svojo kuvertu prvega
dne od izidu znamk za proslavo 50-letnice
Kruševske republike. — Kuverte so iz be-
lega papirja, velikosti 162×114 mm. V le-
vem delu je slika Nikole Kareva, okrog nje
v pravokotnem okviru, stiliziranem z vej-
cami lovorja, pa besedilo: 2 AVGUST 1903

/ ILINDEN / 2 AVGUST 1953 / NIKOLA
KAREV. Spodaj je besedilo PRV DEN NA
IZDANJETO in FIRST DAY COVER. Ra-
zen zadnjega stavka je vse ostalo besedilo
v cirilici. — Tisk kuverte je v knjigotisku
v rjavi barvi.

NAŠE CELINE

Nove masovne kuverte

Glavna poštna direkcija je naročila pri
»Lipa Mille« v Zagrebu dve vrsti novih ma-
sovnih kuvert. Prva vrsta bo iz belega
brezlesnega papirja ter bo podložena; stala
bo 20 dinarjev. Druga vrsta bo iz slabšega
rumenkastega papirja brez podloge ter bo
veljala 18 dinarjev. Na obeh vrstah bo v
knjigotisku vtisnjena slika znamke za 15
dinarjev iz redne frankovne serije »gospo-
darstvo«. — Kuverte pridejo v prodajo le-
tos v oktobru.

CENE NAŠIH ZNAMK

Michelov dodatek kataloga prinaša v štev.
9/53 naslednje: FLRJ, Tito — predsednik:
št. 728, 50 din, 4.—/4.—; STT-VUJNA: Avto-
dirke: 98, 15 din, 1.30/1.30; 99, 30 din 2.65/2.65;
100, 50 din, 4.40/4.40; 101, 70 din, 6.20/6.20;
serija 14.50/14.50.

Zumsteinov dodatek kataloga vsebuje v
štev. XI: FLRJ Tito — predsednik: št. 767,
50 din, 1.25/1.25; isto, STT-VUJNA: 106, 50
din, 1.25/1.25.

Dodatek kataloga Yvert v poslednji šte-
vilki 595 ne prinaša nobenih podatkov za
naše znamke.

POMENKI

Priljubljenost naših znamk je prav lepo
vidna iz pisma, ki nam ga je poslal tov.
J. M. iz Vevč. Takole mu piše njegov part-
ner iz Švice: »... kajti znamk vaše države
pri nas skoro nihče več ne zbira, ker je
v zadnjih 15 letih izšlo vse preveč znamk
le zato, da bi izkoriščali zbiralce... Pos-
lanih znamk ne morem porabiti niti v tr-
govini, ker imam veliko zalogo takih znamk,
ne kupi pa jih nihče...«

Pač izredno prepričljiv dokaz o bistro-
umni emisijski politiki, ki se ravna po že-
ljah »Jugofilatelije«.

*

Tov. Ivan Jurič iz Maribora je poklonil v
Tiskovni sklad NF 100 din, za kar se mu
uredništvo prav lepo zahvaljuje. — Prav
lepo bi bilo, če bi ostali poravnali vsaj
naročnino!

Znamka za lansko razstavo v Beogradu je bila naprodaj na razstavi le, če si predložil vstopnice za 20 dinarjev; stala je torej 35 dinarjev. Ker je njena veljava s 1. 9. 1953 potekla, ostale pa so — tako kaže — velike količine, se je pojavilo 5000 teh znamk na ljubljanski pošti za nominalno ceno! Menda ni dovolj, da so popolnoma uničili ceno znamke ZEFIZ; vprašanje je le, kdo bo v bodoče še kupoval podobne znamke, ki jih bo lahko čez leto dni dobil za 43% prvotne cene.

*

Lep odnos je pokazala prejšnja uprava FK Koper do filatelistov, ki jim je odprodala kuverte Trubar-Marulić po ceni 130 din za par, »Jugofilatelji« pa taisti par po 35 dinarjev, torej kar za 73% ceneje. Najbrž se ji smili to monopolistično 'podjetje.

F I L A T E L I J A V S V E T U

NOVE ZNAMKE

I. EVROPA

Češkoslovaška

- 22) 8. VIII. 1953. Izdana je bila posebna serija »Promet« z dvema vrednotama za 0,30 kč in 1,00 kč.
- 23) VIII. 1953. Iz nove frankovne serije s sliko predsednika Antonina Zapotočkega sta izšli dve nadaljnji vrednoti za 0,75 kč in 2,00 kč.

Danska

- 5) 18. VI. 1953. V nizu portovnih znamk »števila v mrežnatem ozadju« je izšla dodatna vrednota za 30 oerov, temnozelena.

Francija

- 11) VIII. 1953. Za 50-letnico znamenite vsakoletne kolesarske dirke »Tour de France« je bila izdana priložnostna znamka za 12 fr, rjavokarminasta/modra in črna.
- 12) VIII. 1953. Niz izdaj »Grbi« se je obogatil za novo serijo 4 znamk: 0,50 c, Picardie; 1,00 fr, Poitou; 2,00 fr, Champagne; 3,00 fr, Dauphiné.

Irska

- 4) VIII. 1953. Za 150-letnico smrti rodoljuba Roberta Emmeta sta izšli spominski znamki za 3 p in 1 š 3 p.

Italija

- 16) 1. VII. 1953. Paketne znamke za koncesionirani transport paketov (dvojne znamke): 40 l, rjavkastooranžna; 50 l, modra; 75 l, sepija; 110 l, lilapurpurna.
- 17) 6. VIII. 1953. Za IV. obletnico Atlantskega pakta sta bili izdani dve spominski

Na izrednem obćnem zboru FK Koper (16. 8. 1953) sta podala ostavko tov. predsednik in tajnik. Na njuno mesto so člani izvolili tov. Lojzeta Vilharja in Iva Markovića.

*

Izredni obćni zbor FK Koper je odobril, da preostale znamke in FDC od loterije 1952 pokloni v Tiskovni sklad NF. S tem se je tudi naša kopska podružnica uvrstila med tista redka društva, ki so prav razumela potrebo po sodelovanju ter tudi z dejanji pokazala, da naj bi naše glasilo še vnaprej bilo čedalje trdnješa vez med vsemi filatelisti doma in po svetu. — Uredništvo se vsem članom iz Kopra prav lepo zahvaljuje za njihovo sodelovanje.

znamki (ne ena sama, kakor je bilo poročano pod zap. št. 8a) za 25 l in 60 f z alegorično vinjeto in legendo: IV. Anniversary del Patto Atlantico 1953.

- 18) IX. 1953. Za VI. mednarodni kongres mikrobiologije, ki je bil v Rimu od 6. do 12. septembra 1953, je bila izdana posebna spominska znamka s sliko italijanskega zdravnika Agostina Bassia (1773 do 1856).

Liechtenstein

- 2) 4. VIII. 1953. Ob priliki 14. mednarodne skautske konference je izšla priložnostna serija štirih znamk s sliko ustanovitelja skautov lorda Baden Powella of Gilwell, pozdravljajočo skautsko roko z ozadjem po šahovnici razdeljenih skautskih lilij: 10 rp, zelena; 20 rp, rjava; 25 rp, rdeča in 40 rp, modra. Znamke so tiskane v majhnih polah po 20 komadov. Zanimivo je, da je znamke tiskala v globinskem tisku angleška trdka Waterlow & Sons, Ltd., London.

Madžarska

- 13) 20. VIII. 1953. To pot je madžarska poštna uprava pripravila veselje zbiralcem motiva »Narodne noše« z izdajo serije osem vrednot v bakrotisku.
- 14) VIII. 1953. Za 50-letnico prve madžarske portovne znamke je izšla jubilejna portovna serija z 18 vrednotami.

Monako

- 2) VII. 1953. V spomin na prvi izid »Journal Inédit« bratov Ed. in J. Goncourt je bila izdana spominska serija dveh znamk za 5 fr temnozelena in 15 fr karminastorjava.
- 3) VII. 1953. V spomin na odkritje anafilaxije pred 50 leti po profesorjih Richer in Portier na krovu jahte Hirondelle II.

kneza Alberta II. je izšla spominska serija treh znank: 2 fr, lilarjava/temnosivomodrikastozelena/vijolična; 5 fr, temnosivomodrikastozelena/rjavkastolilakarmin/rdeča, in 15 fr, temnosivomodrozeleno/sivoultramarin/rjavopurpurnovijolična.

- 4) VII. 1953. Portovne znamke, pri vsaki vrednoti staro in sodobno prometno sredstvo skupaj tiskano, oblika trikotna: 2 fr, vijoličnomodra/zelenomodra; 2 fr, zelenomodra/vijoličnomodra; 3 fr, temnozelena/rjavolilakarmin; 3 fr, rjavolilakarmin/temnozelena; 4 fr, temnorjava/sivoškriljasta; 4 fr, sivoškriljasta/temnorjava; 5 fr, svetlomodra/sivovijolična; 5 fr, sivovijolična/svetlomodra; 10 fr, temnoultramarinasta/temnosivomodra; 10 fr, temnosivomodra/temnoultramarinasta; 20 fr, črnomodra/purpurnovijolična; 20 fr, purpurnovijolična/črnomodra; 50 fr, rdeča/temnolilarjava; 50 fr, temnolilarjava/rdeča; 100 fr, lilarjava/temnozelena, in 100 fr, temnozelena/lilarjava.

Nemčija — Berlin, zahodni sektorji

- 2a) 9. VIII. 1953 je bila končno izdana že pod zap. št. 2 najavljena doplačilna serija za **obnovo spominke cerkve cesarja Viljema 4 + 1 pf** rjava; 10 + 5 pf, zelena; 20 + 10 pf, temnordeča in 30 + 15 pf, temnomodra. Na obeh nižjih vrednotah je upodobljena cerkev, kakršna je bila, na obeh višjih pa njene sedanje razvaline.
- 6) VIII. 1953. V nizu »Zvon miru« je izšla vrednota za 5 pf, sepija, to pot s kembljem navzdol, v veliko veselje vseh zbiralcev nemških znank kot prva vrednota »III. serije zvon miru«. Prve serije se je prijel prilastek »bim«, druge »bam«, tretja bo pa najbrže »bom«.

Nemčija — Nemška demokratična republika

- 15) 11. VI. 1953. Od druge serije predsednik Wilhelm Pieck z vodoznakom »DDR poštini voz (večkratno)« je izšla **dopolnilna vrednota** za 2 mk, rjavordeča.
- 16) 10. VIII. 1953. Izdana je bila nova frankovna serija, ki ima za temo »petletko« s 17 vrednotami: 1 pf, črnosiva; 5 pf, svetlozelena; 6 pf, modrovijolična; 8 pf, svetlorjava; 10 pf, tirkizna; 12 pf, svetlomodra; 15 pf, vijolična; 16 pf, modrosiva; 20 pf, sivozelena; 25 pf, modrozeleno; 30 pf, rjavordeča; 35 pf, ultramarin; 40 pf, karminasta; 48 pf, rdečevijolična; 60 pf, modra; 80 pf, temnomodrozeleno, in 84 pf, rjava.

Nemčija — Zvezna republika Nemčija

- 7) 29. VII. 1953. Ob mednarod. razstavi znamk v Frankfurtu »Ifraba« sta bili izdani dve doplačilni znamki 10 + 2 pf, zelena/rdeča/črna s portalom palače Thurn in Taxis v Frankfurtu na Meni, in 20 + 3 pf, rdeča/modra/siva z novimi gradnjami za telekomunikacije v Frankfurtu na Meni. Naklada 1,5 milijona. Doplačilo gre v korist Ifrabe. Osnutek prof. Walter Brudi, Stuttgart.

Nizozemska

- 5) 24. VIII. 1953. V korist »Rdečega križa (Rode Kruis)« je izšla doplačilna serija pet znank: 2 c + 3 c sepija, 6 c + 4 c temnovijoličasta, 7 c + 5 c sivozelena, 10 c + 5 c rdeča, 25 c + 8 c jeklenomodra. Križ je na vseh znamkah v rdeči barvi.

Posarje

- 7) 1. VIII. 1953. V nizu frankovnih znank sta bili izdani še dve nadaljnji vrednoti 6 fr, vijoličnorjava, z visečim mostom v Mettlachu, in 500 fr, rdečerjava, z Ludvikovo cerkvijo v Saarbrücknu (v gradnji).

Romunija

- 17) 1953. Ob 3. svetovnem kongresu žena v Kopenhagenu so izdali znamko za 55 b, karminastorjava, s skupino žena in praporom.
- 18) 1953. V nizu »ljudska umetnost« sta izšli dve nadaljnji vrednoti za 10 b, temnozeleno (keramika) in 55 b temnorozalila (narodna noša iz Apuzoni).

Sovjetska zveza

- 16) 1953. Spominska znamka za 65-letnico rojstva Kujbiševa: 40 kopejk.

Svobodno tržaško ozemlje — cona A

- 8) 1953. Pod zap. št. 16–18 Italije našteje znamke so izšle — kakor navadno — s pretiskom za cono A.

Švica

- 2) 29. VIII. 1953. Zavaljo mednarodnega pomena otvoritve letališča Zürich—Kloten v dneh 29. in 30. avgusta 1953 je bila izdana izjemoma priložnostna znamka brez doplačila s sliko letališča: 40 c, modra/siva/sivomodra/rdeča.

Turčija

- 7) 15. VIII. 1953. Za »praznik tega dne« je izšla posebna serija 6 vrednot v čast »svetnikov Efeza«.

II. PREKOMORJE

Izrael

- 6) 20. IX. 1953. Ob priliki IV. Maccabiah, obdržane v Izraelu od 20. do 29. septembra 1953 je izšla posebna spominska znamka za 110 prutot, modra in temno-rjava. Osnutek Wind-Struski, Tel Aviv, kaže simbolično roko, dvigajočo žogo, katere zgornja polovica predstavlja zemeljsko oblo in temelji na uradnem znaku Makabije (glej sliko v Novi Filateliji št. 8, stran 128). Znamke je tiskal v fotolitografiji Lewin-Epstein, Bat-Yan, na papirju brez vodnega znaka. Grebenasto zobčanje 14. — Ovitki prvega dne s specialnim žigom Maccabiah poštnega urada v Ramet Gan stanejo 150 prutot.
- 7) 22. IX. 1953. Ob razstavi »Zavojevanje puščave« v Jeruzalemu od 22. septembra do 14. oktobra 1953 je bila izdana spominska znamka za 200 prutot, oker/rdeča/roza/zelena/črna. Po osnutku Abrama Gamesa, London, kaže simbolično vrtnico, cvetečo v puščavi (uradni znak razstave). — Znamko je tiskal Lewin Epstein, Bat Yan, v fotolitografiji na papirju brez vodnega znaka; grebenasto zobčanje 14. — Ovitki prvega dne s posebnim žigom razstavnega poštnega urada v Jeruzalemu stanejo 240 prutot.

Združene države Amerike

- 5) 14. VII. 1953. Za 100-letnico odprtja Japonske svetovni trgovini po komodoru Perryju je izšla spominska znamka za 5 c zelena, ki kaže komodorejevo brodogve v zalivu Yedo ob polni luni, v ozadju Fudžijama in na desni Perryjev portret.
- 6) 24. VIII. 1953 je izšla spominska znamka v počastitev »American Bar Association« (Zveza ameriških odvetnikov) za 3 c, rdečevijolična; slika kaže del stenskega friza iz dvorane Najvišjega sodišča z alegoričnimi figurami modrosti, pravice in božje navdahnjenosti ter resnice.

KAJ BONOVEGA

Avstrija

K našemu poročilu o novostih v avgustovi številki moramo pridejati še nove obljube avstrijske poštne uprave: po dvehletnih pripravah bo izšla to jesen v strokovnih krogih mnogo razpravljana »higien-ska serija« s prikazi otroške in bolniške nege. Naposled bo poštna uprava uresničila pred dveina letoma stavljeni predlog za izdajo posebne »božične« znamke.

Berlin — Zapadni sektorji

pripravlja v spomin žrtev vstaje 17. junija 1953 dve spominski znamki za 20 pf in 30 pf s prikazom dveh uklenjenih rok in Brandenburških vrat v Berlinu.

Liechtenstein

pripravlja za oktober serijo 3 vrednot: 10, 20 in 120 rp s slikami predzgodovinskih izkopanin.

Nizozemska

bo izdala k posebni letalski znamki z motivom leteče vrane (po osnutku A. van Dobbenburgha) iz leta 1958 dodatno vrednoto 25 c.

Povišanje poštih pristojbin zahteva tudi nove službene znamke za »Mednarodno sodišče v Haagu«. Predvidene so vrednote za 3, 5, 7 in 15 c. Posameznosti o barvah še niso znane. Dosedanje službene znamke za 6 c s sliko kraljice Julijane bodo zamenjane z novo znamko za 6 c s sliko sodne palače v Haagu.

1. decembra izide, kakor po navadi, serija »Voor het kind«.

Romunija

obljubi nove letalske znamke: 4 vrednote, romunski gozdovi; 4 vrednote; mladinsko svetovno slavje.

Vatikan

pripravlja za »Marijino leto« ob stoletnici, odkar je bila razglašena dogma o brezmadežnem spočetju, izdajo posebne serije znamk.

Združene države Amerike

objavljajo še nadaljnje priložnostne znamke za tekoče leto: »Sagamore Hill« (dom Teodorja Roosewelta), 300-letnica mesta New York.

AUKCIJE

Larisch, München (cene v zapadnih markah): deseterec prve Bavarske znamke 3,350; Saška trojka, rjavordeča, na pasici, 4.100; Neapel Trinacria na pasu 1.650; Avstrija, rumeni Merkur, 1.050.

138. Köhlerjeva aukcija v Wiesbadenu (cene v DMk): trojček prve Bavarske znamke 1.700; Zürich »4« na pismu 2.700; Brazilija, »volovsko oko«, 90 reis, parček 880.

Lange & Fialkowski v Wiesbadenu (cene v DMk): prva Bavarska znamka 780; Genf, dvojček, 3.800. ÖBZ

ZANIMIVOSTI

Izrael je razširil s 1. avgustom t. l. izvozno premijo 80% blagovne vrednosti tudi na čiste znamke frankaturne veljave. Učinek te razširitve je, da dobi sedaj n. pr. trgovci v Veliki Britaniji za funt sterling 15.040 prutot namesto dosedanjih 2.800 prutot. Da se zavarujejo interesi tujih trgovcev, ki imajo v zalogi znamke, dobavljene,

preden je stopila v veljavo nova koncesija, so bile vzete vse izdaje, ki so imele še frankaturno veljavo (razen frankovne in portovne serije) z 31. julijem iz prometa.

Uporaba izvozne premije za znamke je nadaljnji korak izraelske vlade v boju s črno borzo izraelskih znamk; zdaj se ne izplača izvoz veljavnih znamk drugemu kakor avtoriziranemu izvozniku, ker le ta dobi izvozno premijo.

cp

*

Anglija je nova država v vrsti dežel, ki so olajšale zamenjavo znamk z inozemstvom. Carinska kontrola zajema samo še pošiljske nad 10 funt šterlingov. Pregleda filatelističnih pošilk po kontrolnem uradu Britanske filatelistične zveze ni več. Za navadne zamenjalne pošiljke med zbiraleci so odpravljani vsi carinski in drugi predpisi. In pri nas?

*

Češkoslovaška poštna uprava objavlja, da je uvoz in izvoz poštini vrednot proti plačilu kakor tudi zamenjava znamk in celin z inozemstvom mogoča le po »Artia S. A. pour l'exportation et importation d'articles culturels, ve Smeckách 30, Praha II. Kot darilo je mogoče uvoziti iz tujine znamk in celin: a) do vrednosti 60 zlatih frankov brez prejšnje odobritve, b) v vrednosti od 60 do 600 zlatih frankov po pristanku »Artia«, c) v vrednosti nad 600 zlatih frankov po odobritvi uvoza s strani ministrstva za zunanjo trgovino. Za izvoz poštini vrednot in celin kot darilo je potrebno izvozno dovoljenje carinskega urada Praha.

cp

*

Uradni tečaj japonskega jena je sedaj: 1 USA dolar = 360 jenov.

Philatelic Exporter

*

Založba Theodore Champion (ki izdaja tudi katalog Yvert) je dala na tržišče album znamk Jugoslavije. Obsega 53 listov, ki imajo prostora za vse znamke, ki so izšle do leta 1950. Stane 2.625 franc. frankov.

*

Na kongresu trgovcev z znamkami v Benetkah (ob razstavi znamk v maju) so sklenili predlagati FIP in filatelističnim zvezam posameznih držav, da bi bil odslej po vsem svetu dan znamke 6. maj vsakega leta.

*

Ob isti priliki je 18 založnikov iz 8 držav imelo svojo konferenco, na kateri so izvolili odbor, ki naj uredi vse potrebno za zopetno ostvarjenje Mednarodne zveze filatelističnega tiska.

*

Yvertov katalog za leto 1954 bo izšel dne 5. septembra 1953. Letošnji 58. letnik bo spet obsegal troje zvezkov: Francija in kolonije, Evropa in ostale države. Cena po-

sameznim zvezkom je 200, 800 in 1100 ffr., skupno torej 2100 ffr.

*

Zumsteinov katalog 1954 izide v začetku septembra. Letošnja 37 izdaja bo obsegala okoli 1250 strani ter bo stala 13,75 sfr.

*

Do 200 DMk smejo po najnovejši odločbi znašati vrednosti znamk, ki jih prejemajo filatelisti Zpadadne Nemčije v zamenjavo. — Pri nas pa je še vse po starem, čeprav so ostala monopolistična podjetja že dalje časa izgubila svoj vpliv zaradi ustanovitve konkurenčnih podjetij.

*

Radiofilatelija: Trenutno oddajajo naslednje avstrijske in nemške postaje poročila za filateliste: Alpenland vsak drugi petek (zadnja je bila 25. 8. 1953) od 15.45 do 16. ure; Ravag ob sredah 17.10 do 17.35 ure; Westgruppe ob sredah od 18. do 18.15 ure; Süddeutscher Rundfunk vsako drugo nedeljo ob 15.45 uri; Saarbrücken vsako sredo ob 23. uri.

OBZ

FALZIFIKATI

Ifni — UPU

Znamke, ki so izšle za Ifni ob proslavi 75-letnice UPU, so se pojavile s ponarejenim natisom. Pri nabavi te razmeroma kar dobre serije bodite torej oprezní.

MiNa

RAZSTAVE

Egon Vižin, Postojna

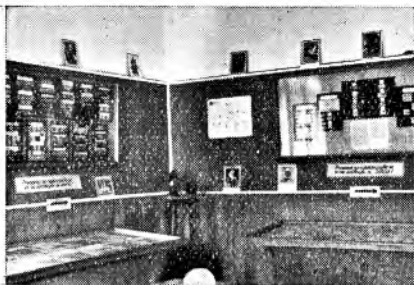
PRVA FILATELISTIČNA RAZSTAVA V POSTOJNI

(19. VII. do 2. VIII.)

V okviru Postojnskega tedna je filatelistično društvo Postojna priredilo svojo društveno razstavo. Razstava je bila za mlado društvo prva huda preizkušnja, vendar je vsestransko lepo uspela.

Prav dobro pripravljena razstava je bila v prostorni sobi osnovne šole. V belih in deloma črnih kartonih so bile razstavljene znamke stare Jugoslavije, razvoj letalstva na znamkah (od Ikara do najmodernejših letal), ovički prvega dne iz raznih krajev sveta, tematska zbirka »Borba primorskih Slovencev za svobodo«, tri dobe Slovenije na pokrajinskih znamkah, znamke Trsta, predfilatelistična pisma in razni žigi postojnske pošte od 1828—1933. Največ prostora je obsegala zbirka FLRJ in VUJA-STT. Na posebni pisalni mizi je bila raz-

stavljena naša in tuja filatelistična literatura. Razstavni prostor je bil primerno okrašen. Na steni sta visela dva zemljevida, kjer so obiskovalci lahko videli kod so raztreseni člani postojnskega društva in po-družnice Filatelistične zveze Slovenije.

Za uspeh prve društvene razstave ima največ zaslug Angelea Zitko in nekateri člani društva. Velika večina članov društva pa je stala ob strani in zmajevala za glavo, češ saj ne bo nič iz tega. Razveseljivo je, da sta na razstavi sodelovala tudi dva mladina, Alojz Modrijan in Egon Vižin. Razstavila sta zbirki Trsta in VUJA-STT in tako precej pripomogla k uspehu razstave. Ostali člani društva naj si ju vzamejo za zgled. Društvo tudi ni pozabilo na spominski knjigo, kjer so obiskovalci pridno zapisovali svoje vtise. Takole je zapisal akademski slikar Perko: »Skrta lepota, ki tiči v teh drobnih umetninah, je vsa ponižna, pa vendar velika! Vse priznanje skrbno urejeni razstavi filatelje, posebno oddelku naših znamk, ki so si utrdile mednarodni sloves!« Podobnih beležk je v spominski knjigi vse polno, kar dokazuje, da je bila razstava res zanimiva in skrbno urejena.

Razstavo si je ogledalo več tisoč ljudi, med njimi tudi mnogi tujci, ki so pridno segali po raznih spominskih ovitkih. Upajmo, da ta razstava ni zadnja in da bo prihodnje leto še večja, kajti zanimanje za znamke je v Postojni res veliko.

*

LISBOA 1953

Zaradi težav pri preskrbi stanovanj za obiskovalce razstave so preložili to veliko mednarodno razstavo na čas od 3. do 11. oktobra 1953. Razstavnih objektov morajo prispeti v Lisboo najkasneje do 22. 9. 1953.

*

IFRABA 1953

1. mednarodna razstava znamk v povojni Nemčiji v Frankfurtu ob Meni je 3. avgusta zaprla svoja vrata. Po kvaliteti in obilici razstavljenih objektov se je vredno pridružila mednarodnim filatelističnim razstavam zadnjega časa.

Iz razstavnega vodiča posnemamo, da je razstavilo 246 razstavljalcev, in sicer 136 iz Nemčije ter 88 inozemcev.

V posebnem razredu A, rezerviranem za domače in tuje poštne uprave ter izdelovalce znamk, sta bila dva razstavljalca: Nemška zvezna poštna uprava in pa poštni muzej kneževine Liechtenstein, ki je pokazal »galerijsko serijo« (izdaje 1 do 4).

V posebnem razredu B so bili razstavljeni objekti, ki so bili v zadnjih 5 letih dvakrat odklikovani z zlatom. Šest razstavljalcev je pokazalo specialne in študijske zbirke staronemških držav, Prusije, Danske, Liechtensteina, Luxembourgja in Nizozemske. Nizozemska specialna zbirka vsebuje 5500 komadov prve izdaje. Šest plošč 5 c in deset plošč 10 c znamke je skoraj kompletno rekonstruiranih. Vsaka številka je opisana z malo risbo, ki prikaže posebnosti zadevne znamke. Razen tega je obilica barvnih odtenkov, blokov in dvojčkov. Priloženo je bilo mnogo pisem z najstarejšimi znanimi žigi in prikazan popoln pregled različnih oblik žigov.

Tekmovalni razred D je bil razdeljen v skupine: Nemčija do 1945 (36 razstavljalcev), Evropa (58), Prekomorje (13), zračna pošta (12), novosti od 1945 dalje (22), motivne zbirke (25), mladinske zbirke (14) in strokovno slovoštvo (58). V skupini »Nemčija« so bili zlasti zanimivi razstavnih objekti, ki so pokazali specialne in študijske zbirke klasične dobe, n. pr. Baden, potem objekt pod oznako »Izbrane nemške redkosti« z zbirko prvih znamk Bavarske in Saksoske, Vineta-provizorija, misijske izdaje Nemške vzhodne Afrike in redkosti nemških vojnih in povojnih znamk, nadalje zbirka, ki je pokazala prvo znamko staronemških držav in Nemškega rajha v posameznih komadih, dvojčkih, barvnih odtenkih in na pismih v prvovrstni kvaliteti, da omenimo le nekatere; nadalje stara pisma, celine, žige pa tudi nemške kolonije (4-krat). V objektu »Stara pisma vojnih pošt iz nemške zgodovine« so bila izbrana pisma iz zbirke, obsegajoče 15.000 pisem vojnih pošt vsega sveta, in je bil podan pregled nemške zgodovine od 30-letne vojne do prve svetovne vojne. — V skupini »Evropa« so bile zastopane Albanija (2-krat), Avstrija (5-krat), Belgija (7-krat), Bosna in Hercegovina (2-krat), Cerkevna država (2-krat), Češkoslovaška (1-krat), Danska (5-krat), Estonika (2-krat), Finska (5-krat), Grčija (1-krat), Islandija (1-krat), Italija (1-krat), Jugoslavija (2-krat), Letonska (1-krat), Liechtenstein (3-krat), Luxembourg (1-krat), Madžarska (2-krat), Nizozemska (2-krat), Norveška (1-krat), Poljska (1-krat), Rusija (1-krat), Španija (1-krat), Švedska (1-krat), Švica (3-krat), Turčija (1-krat), Ukrajina (2-krat) in Vel. Britanija (2-krat). Tudi v tej skupini prednjačijo specialne in študijske zbirke klasične dobe. Med najzanimivejšimi objekti bi bilo omeniti razstavljeni del velike specialne zbirke prvih izdaj Belgije, kakor so epolete, medaljoni itd., specializirani po vrstah papirja,

vodnih znakih, barvnih odtenkih, napakah v ploščah in v tisku pa žigosanja; nadalje specialno in študijsko zbirko Danske 4 Sk-znamke 1851—1853 ter specialno in študijsko zbirko danskih znamk skillinge s posebnim ozirni na pisma in dvojkke; rabljenih prvih deset znamk Finske, razvrednotenih deloma s peresom, deloma z žigi, specialno in študijsko zbirko finskih izdaj l. 1856—1875; specialno študijsko raznih vrst napak pri finskih žigosanjih (brez datuma, brez navedbe meseca, brez letnice itd. ali z ročnim pripisom datuma); zbrane liste iz velike specialne zbirke Francije s prikazom mnogoličnosti v barvah in žigih, razlikah v tisku, retuših in napak v ploščah izdaj Ceres in Napoleon; specialno izdajo Grčije s posebnim ozirni na velike Merkurjeve glave; stara pisma beneške republike in 7 spremnih, tako imenovanih »A. Q.-listkih«. Po zakonu beneške republike od 12. XI. 1608 so morali vsa zasebna pisma spremljati posebni listki, ki so jim rekli »tagli di quattro soldi«, t. j. odrezki po štiri solde. Zneske po 4 solde so zbirali tako imenovani »Dacere« — dacarji ter jih odvajali na »Officio della Acque«, t. j. vodni urad, okrajšano »A. Q.«. Zneski so šli v prid boju proti škodam, povzročnim po visokih vodah alpskih rek, torej enakemu namenu, kakor dandanes »poplavne znamke«. Zadnji listki »A. Q.« so bili izdani l. 1796—1806. V isti zbirki so bila tudi 4 stara pisma iz leta 1458/59, dve z redkim »znakom nedotakljivosti v desnem spodnjem vogalu; Švedska z zbirko švedskih izdaj 1877—1872 in zbirko inozemskih parobrodskih, železniških, portovnih in paketnih žigov; Švica s kantonalnimi in rajonskimi znamkami od leta 1845 dalje ter sedeča Helvetia (Strubli), rezana, zobčana, rabljena in nerabljena. — Od obeh objektov »Bosna in Hercegovina« je vseboval eden vse znamke in pa žigosanja iz turških časov pa do dobe po prvi svetovni vojni; drugi pa specialno zbirko vseh znamk te dežele (razstavjaljaka v Danskega). — Od obeh objektov »Jugoslavija« je pokazal prvi iz večalbumske specialne zbirke posebno zanimive mešane frankature, portovne in frankovne provizorije na pisnih ter frankovne izdaje v različnih papirja in zobčanja; drugi pa specialno zbirko s posebnim ozirni na »verigarje«. Oba razstavjalca sta bila iz Nemčije. — V skupini »Prekomorje« so bile zastopane: Čile (1-krat) s specialno zbirko izdaje 1853—1867 vključno stara pisma; Barbados (1-krat) s specialno zbirko izdaj 1852—1878 po barvnih odtenkih, vodnih znakih in zobčanjih; Brazilija (1-krat) z izvlečkom iz specialne zbirke s predfilatelističnimi pismi in žigosanji izdaj Dom Pedro; Izrael (3-krat); Oranje — država (1-krat), Tibet (1-krat), Mandžurija (1-krat) in Združene države Amerike (4-krat). — Posebno zanimiva in skorajda edinstvena je bila zbirka »Tibet« s poskusnimi odtisi prve tibetanske znamke, z nerabljenimi originalnimi polami dvanajstoričkov, rabljenimi četvorčki prve izdaje in pisma s temi vrednotami in žigom Lhasa. Najst pisem, poslanih iz potrebe in tri pri-

poročene pošiljke so predstavljale filatelistične dragocenosti razstavnega objekta. Priključenih je bilo 16 angleških in kitajskih pisem iz tibetanske »predfilatelistične« dobe.

V skupini »Zračna pošta« bi bilo med drugim omeniti dva razstavna objekta »Zepelinska pošta«, od katerih je obsegal eden dokazne komade iz 45 različnih dežel Evrope in Afrike, posebno komade, poslana s prvim letom, katerih je le malo ohranjenih, drugi pa generalno zbirko z obširno statistiko in dokumentacijo ter objekt »Nezgodna zračna pošta« z izborom markantnih in zanimivih letalskih pisem iz letal, ki so se ponesrečila na morju, na snežišnih visokogorja ali na rekah pri prisilnih pristankih ali strmoglavljenju.

Da tudi zbiranje novosti ni brez filatelističnih zanimivosti in se morejo take zbirke uspešno kosati z drugimi zbirkami, so pokazali razstavljeni objekti skupine »Novosti po 1945«, n. pr. specialna zbirka »Bertinske znamke z medvedom 1945« po barvnih odtenkih, gumiju, papirjih, razdelitvah in posebnih znamenjih prodajnih pol; napeke v ploščah »gradbenec serije 1948; specialna in študijska zbirka »Prve izdaje francoske okupacijske cone« (grbi in pesniki) z vsemi barvnimi in papirnimi različki, vmesnimi mostiči in komadi zgornjega roba; zbirka »volhunski in propagandni ponaredki druge svetovne vojne« z znanimi ponaredki zaveznikov pa tudi veliko zbirko ponaredkov nemške obrambne službe, deloma v unikatih.

Skupina »Motivne zbirke« je zbrala mnogo objektov, ki so bili razstavljeni tudi na 2. mednarodni razstavi motivnih zbirk »IMA — Bern«. Ze tam so pohvalno omenjali in tudi nagradili »Herbarij znamk«, zbirko znamk z vsega sveta s cvetlico kot glavnim motivom in urejeno po klasični botanični klasifikaciji. Omeniti bi bilo tudi zbirko »Hrvaška v zrcalu znamke«. — Da je doseglo število motivnih zbirk 12% razstavljenih filatelističnih zbirk, kaže, kako se ta panoga filatelije bolj in bolj razvija in širi.

O skupinah »Mladinske zbirke« in »Strokovno slovstvo« bi ne bilo posebnega omeniti, razen da smo razstavili v zadnji skupini tudi naše zvezino glasilo »Novo Filatelijo« in tako afirmirali naš obstoj pred svetovno filatelistično javnostjo. cp

STROKOVNI TISK

Filatelija, glasilo FSH, Zagreb, št. 7—8/55: Mato Serić: Slavna godišnjica — Dragan Novak: Senzacija s »prvom« markom na svjetu iz Spitalia — Zdravko Dujmić: Obrada marke »ZEFIZ« 1951 — Nikola Rukavina: Zašto nema interesa za naše lijepe i skupocjene biljge? — Zdravko Dujmić: Nijanse boja kao sjajan filatelistički ukras — Juraj Vukšinić: Esperanto i filatelija — Ivo Draganić: Kroz moju zbirku — Velimir Ercegović: Braća Wright — Dr. V. Simić-Vukanović: Bitka kod Solferina — Filate-

listički feljton: Mauritius — Pobuna na brodu Bounty — Nove marke: Naše marke — prigodni žigovi — dopisne razglednice — osebine naših maraka — marke evropskih zemalja — marke prekomorskih zemalja — Rubrika za sabirace biljega — Iz FSH — Iz FSBiH — Filatelističke izložbe inozemstva — Bibliografija — Ovo i ono — Cena 60 din.

*
Filatelista, glasilo SFS, Beograd, štev. 7/53: Inž. Živa Djordjević: Srdačne čestitke jugoslovenskih filatelista drugu Titu — Inž. Al. J. Petrović: Srpska pošta na Krfu i upotreba francuskih poštanskih maraka kod nje — Inž. Živa M. Djordjević: Prva poštanska marka nove Jugoslavije trebala je da bude emitovana 1944 godine — Inž. B. Mazalović: Jugoslovenski predeli na markama - nadaljevanje — Bran. B. Novaković: Definitivna katalogizacija celina predratne Jugoslavije — A. Sekelj: Esperanto i filatelija — Redakcioni odbor: Citaoocima »Filateliste« — Kroz filatelistički svet — Naše marke — Prigodni žigovi — Pravilnik o radu sudova časti — Naše izložbe — Vesti iz saveza — Nove marke — Odgovori na pitanja naših čitalaca — Oglasi. Cena 20 din.

*
Tiskanje poštih znak je naslov članka, ki ga je za »Poštni zbornik« št. 17—18/1953 napisala tov. Slava Mikuž. Opisuje v glavnem postopek tiska znak v bakrotiskarni »Ljudske pravice« v Ljubljani. Članek je z izjemo nekaterih strokovnih netočnosti prav poudčen.

*
V rubriki »Vprašanja in odgovori« je v isti številki »Poštnega zbornika« sproženo vprašanje glede »ključnih« znamk. — Žal se kot filatelisti ne bi mogli strinjati s pojasnili, ki je v listu navedeno:

... Filatelistom je v glavnem (sic! op. ur.) všeč emisijska politika naše poštne uprave, saj je praktična vrednost znamk v obratnem sorazmerju z naklado: čim manjše je število kompletnih serij, tem večja je njih vrednost. ... S takšno emisijsko politiko znak je poštna uprava prevzela oskrbovanje tujih filatelistov z našimi znamkami in sama prodaja tujim veletrgovinam z znamkami naše znamke, ki tvorijo razmerna dober in tako rekoč neusahljiv (sic! op. ur.) vir deviz. ... Več povoda za kritiko je dala »visoka« nominala naših znamk. Filatelisti trdijo, da je to samo izkoriščanje filatelistov in da poštna uprava priložnostnih znamk po din 50.—, 70.— in 100.— za frankiranje pisemskih pošiljk sploh ne potrebuje. Če pa pogledamo našo tarifo, lahko ugotovimo, da sedanje vrednosti znamk popolnoma odgovarjajo postavkam sedanje veljavne tarife.

Torej daje pravo vrednost našim znamkam ravno tista ključna znamka, ki je predmet »ogorčene kritike!«

Toliko »Poštni zbornik«.

V pojasnilo bi navedli samo nekoliko besed: Vrednost znamke ne določa mala umetno pripravljena naklada (ključne znamke),

nego zakon ponudbe in povpraševanja. Pri znamkah, ki so zaradi svoje solidnosti priljubljene, bo šla v denar tudi velika naklada, sicer pa bo tudi mala naklada preveč. — To, da poštna uprava prodaja tujim veletrgovcem naše znamke, je res. Prodaja tudi tiste, ki jih niso nikoli videli ne naši poštarji ne naši filatelisti in je potem vseeno, kakšna je nominala teh znamk (primer U P U Koper, Olimpiada rezane itd.). To dejstvo bomo pojasnili v posebnem članku. — Pri visokih nominalah ne bi bilo treba dajati »visokih« med narekuje. Nominala niso le visoke, marveč previsoke. Zanima nas, koliko znamk Olimpijada 100 din, UNO 50 din, Avto-dirke 70 din in v Kopru celo Tito-predsednik FLRJ za 50 din je pošta uporabila za frankiranje pošiljk nefilatelistom. Zakaj tako zavijanje dejstev? Je morda tudi najnovejši podvig »Jugofilatelije« — znamka za esperantski kongres za 300 din (letalska) nujno potrebna? Saj je najvišja pristojbina za letalsko pismo le 115 din (New Zealand)! Pa tudi če bi šlo pismo priporočeno, ekspres in s povratnico, je to skupaj s takso za letalsko pošto le 260 din. Zakaj trditi, da je takšna znamka namenjena poštnemu prometu, ko pa dobe filatelisti (in samo ti!) le po eno znamko? Zakaj ne bi rajši priznali, da je nominala zato 300 din, ker je to pač uradni tečaj dolarja in ker »Jugofilatelija« (ne poštna uprava, kakor je napisano v odgovoru) tako preprosteje obračunava prodane znamke (po sistemu: sve po dolaru!)? — Bodimo torej rajši pošteni in pogledjmo resnici v oči! Nikar pa zavijati dejstva ter jih barvati drugače, kakor je njih prava barva.

*
Liechtenstein-Handbuch und Katalog 1953, Sieger-Verlag, Lorch (Wü.). Izpod peresa konzula Hermannna Siegerja je sedaj izšel katalog in priručnik znamk Liechtensteina. V primeri s prejšnjimi izdajami je opaziti velike izpopolnitve in razširitve vsebine. — Za zbiralce Liechtensteina bo ta knjiga pomnila veliko pridobitev. MiNa

*
Catalogo Galvez de sellos de Espana, ki ga izdaja trgovina M. Galvez iz Madrida, je spet izšel v novi izdaji. Stane pol dolarja.

*
Nov katalog znamk v Zdrženih državah Amerike. V ZDA je imel doslej Scottov katalog nedvomno monopol in je bil brez opozicije. Z leti njegove samovlade se je pričelo pojavljati mnogo kritike, neupravičene, še več pa upravičene, zlasti glede njegove politike cen. Tako je dozorel čas za izdajo konkurenčnega kataloga, ki bo izšel letos prvič. Izdajatelj novega kataloga je lastnik znane tvrde »Minkus Publications« Jacques Minkus. Kot prvi zvezek bo izšel katalog znamk ZDA, ki mu bodo v bližnji prihodnosti sledili še ostali deli, obsegajoči ves svet. V uredniškem štabu so sami znani in mnogokrat odlikovani strokovni pisci filatelisti. cp

Das Handbuch und der Katalog der Deutschen Dienstpost 1939—1945 (priručnik in katalog nemške vojne pošte 1939—1945) bo v kratkem izdalo društvo zbiralec žigov »Rhein-Donau«. Obdelani bodo vsi žigi petnajstih področij nemške vojne pošte v drugi svetovni vojni. Pojasnjen bo tudi razloček med pravo vojno pošto in službeno pošto. — Za informacije se obračajte na naslov: Dr. Hermann Schultz, Badstr. 69, (15a), Neumarkt, Oberpfalz, Nemčija. LN

NOVOSTI KNJIŽNICE FZS

Prejeti časopisi - Periodicals received IZ FLRJ:

Filatelija, Zagreb, št. 7—8/53; Filatelista, Beograd, št. 7/53; Poštni zbornik, Ljubljana, št. 19—20/53.

Iz inozemstva:

Berner Briefmarken-Zeitung, Bern, Švica, št. 9/53; Bulletin de la Maison Théodore Champion, Paris, Francija, št. 595 (julij 1953); Kürzel Briefmarkenliste, München, Nemčija, št. 8/53; Michel-Nachtrag, München, Nemčija, št. 9/53; Österreichische Briefmarken-Zeitung, Graz, Avstrija, št. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 in 8/53; Philotelia, Atene, Grčija, št. 519 (maj—junij 1953); Postal History Society Bulletin, Bath, Anglija, št. 68 (maj—junij 1953).

Prejete knjige - Books received

IFRABA — Internationale Frankfurter Briefmarken-Ausstellung, razstveni katalog 1953.

URADNE OBJAVE FZS

3. seja IO FZS (30. 7. 1953)

Urednik NF poda poročilo, iz katerega je razvidno, da je trenutno 755 naročnikov v FLRJ, 3 v inozemstvu, v zamenjavo pošilja uredništvo 100 izvodov, 6 izvodov je dolžnostnih, 11 pa brezplačnih. — Naročnino je odklonilo 25 podružnic FZS ter 43 podružnic ostalih FZ. — Sklep seje je bil, da revija tudi prihodnje leto ne bo obvezna, kakor je to pri »Filateliji« in »Filatelistu«. — V glavnih mestih (Ljubljana, Maribor, Celje) je najmanj naročnikov. Te podružnice naj izvedejo uspešno propagando.

Podpisana je bila nova najemna pogodba za lokal FZS. — Določene so bile cene za znamke, ki jih članom posreduje FZS.

4. seja IO FZS (21. 8. 1953)

Državni sekretariat za notranje zadeve IRS je pod št. IV-1734/4-53 odobril poslovanje FZS po spremenjenih pravilih, sprejetih na letošnjem obnem zboru. — V članstvo

FZS je bila sprejeta kot 46. podružnica FK »L. Košir« iz Trsta. — Delegata FZS poročata o izrednem obnem zboru FK Koper. Poslovanje te podružnice je treba čimprej urediti. — Priprave za razstavo znamk 1954 se še niso mogle pričeti, ker še ni na razpolago denarnih sredstev. Tudi SFJ ne kaže preveč volje za sodelovanje, ker kljub več ustreznim in pisnim urgencam ni prišlo do konference s predsednikom SFJ. — Za veliko proslavo na Okroglici bo FZS založila FDC. — Tov. Božo Ham je poklonil FZS večje število filatelistične periodike.

1. izredna seja IO FZS (30. 8. 1953)

V zvezi s poslovanjem podružnice v Kopru je bilo zlasti po izrednem obnem zboru te podružnice (16. 8. 1953) potrebno sklicati izredno sejo IO FZS, kateri so prisostvovali tudi zastopniki FK Koper. — Razčističena so bila vsa nerešena vprašanja ter sprejeti sklepi, po katerih bo poslovanje te podružnice v bodoče internu v redu, nasproti pristojnim oblastem pa bo klub zastopal interese prave filatelije.

IZ URADNIH LISTOV

Uradni list FLRJ, št. 50 od 29. 7. 1953, tč. 259:

Po 5. členu zakona o poštni, telegrafski in telefonski tarifi izdajam

O D L O Č B O

da se izroče v promet priložnostne poštne znamke ob petdesetletnici IJindenske vstaje in Kruševske republike

Dne 2. avgusta 1953 se izroči v promet serija priložnostnih poštних znamk ob proslavi petdesetletnice IJindenske vstaje in Kruševske republike.

Serija teh znamk ima dve vrednosti, in sicer:

1. znamko za 15 dinarjev temnordeče barve s simbolično risbo z umetniške slike »Ijinden 1903«;

2. znamko za 30 dinarjev olivnozeleno barve s portretom Nikole Kareva, predsednika Kruševske republike.

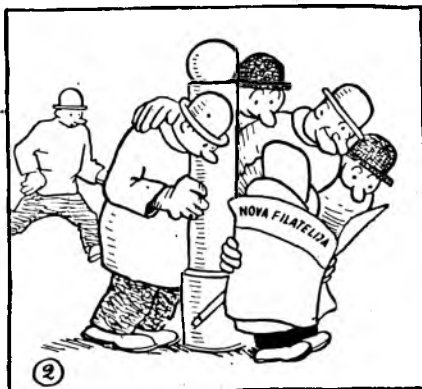
Na obeh znamkah je pod sliko natisnjeno ime države »FNR Jugoslavija«, nad sliko na prvi znamki »Ijinden 1903—1953«, na drugi pa »1903 — Ijinden — 1953« in »Nikola Karev« — vse v cirilici. Na prvi znamki je označba vrednosti s »15« v spodnjem levem kotu, na drugi znamki pa s »30« v spodnjem desnem kotu.

Ti znamki bodo prodajale vse večje pošte, dokler se ne porabita, za frankiranje pošt-nih pošilk pa bosta veljali neomejen čas, oziroma, dokler ne bo izdana odločba, da se vzameta iz prometa.

Št. 2460.

Beograd, 24. julija 1953.

Direktor:
Glavne poštne direkcije:
Nikola Milanović, s. r.

ZGODBA BREZ BESED

OGLASI

Wünsche Briefmarkentausch mit der Schweiz, Frankreich und Kolonien, Holland, Deutschland ab 1945, Übersee. — Gebe Jugoslawien. Basis Zumstein und Yvert. — Korrespondenz deutsch und französisch. — Franc Prašnikar, Titova cesta 90, Ljubljana, Jugoslavija.

Želim zamenjavo s filatelji iz STT-VUJNA. Dam vso Evropo. — Ivan Jurič, Kajuhova 13, Maribor.

Partnerja v Jugoslaviji žele naslednji trije Svicarji, ki so se oglašili v prostorih uredništva NF:

Karl Baumgartner, Mattenstrasse 16, Trimbach, Kt. Solothurn;

*

Josef Hodel, Kreuzstutz, Pfaffnau, Kt. Luzern;

*

Walter Krebs, Kehrsitenstrasse, Stansstad, Kt. Nidw.;
dopisujete lahko v nemščini ali pa v francoščini.

TRGOVSKO PODJETJE

KOVINA

LJUBLJANA - STRITARJEVA 7

TELEFON 23-374, 22-043, 20-138

**čestita k državnemu prazniku
in se priporoča za obisk v svojih
poslovalnicah:**

z železnino:

»ŽELEZO«,	Stritarjeva 7
»KLADIVAR«,	Zaloška 21
»OPREMA«,	Gospovetska 4
»IDEAL«,	Wolfova 8
»PRI KOSI«,	Miklošičeva 15
»VERIGA«,	Celovška 59
»OKOVJE«,	Št. Vid 91

s kolesi in kolesnimi deli:

»KOLESAR«, Karlovška 4

z električnim materialom:

»ELEKTROPREMA«,	Mestni trg 2
»SVETLA«,	Gospovetska 10
»ELEKTRA«,	Cesta 29. oktobra 19

z gradbenim materialom:

»CEMENT-OPEKA«, Šmartinska 21

s furnirji in vezanimi ploščami:

»SLOVENIJA-FURNIR«, Gospovetska 13

kjer prodaja vsakovrstno ŽELEZNINO, STAVBNO in POHIŠTVENO OKOVJE, ORODJE za OBRT in POLJEDELSTVO, ŠTEDILNIKE, PEČI, KUHINJSKO POSODO in ostale GOSPODINJSKE POTREBŠČINE, KOLESA in KOLESNE DELE, ves GRADBENI, INSTALACIJSKI in ELEKTRIČNI MATERIAL

Dovoljuje tudi POTROŠNIŠKI KREDIT!

Na debelo in drobno! — Ugodne cene — Kulturna postrežba!

TRGOVSKO GROSISTIČNO PODJETJE

„Galanterija“

LJUBLJANA TRUBARJEVA 1

(Sv. Petra) - Telefon 23-271 - Poštni predal šte. 34

*

Stalna zaloga in velika izbica: galanterijskega blaga, pecila, trikotaje, nogavic, kozmetike, usnjenih, urvacskih, ščetacskih in papirnatih izdelkov, šolskih potrebščin ter raznega uvoznega blaga itd.

